

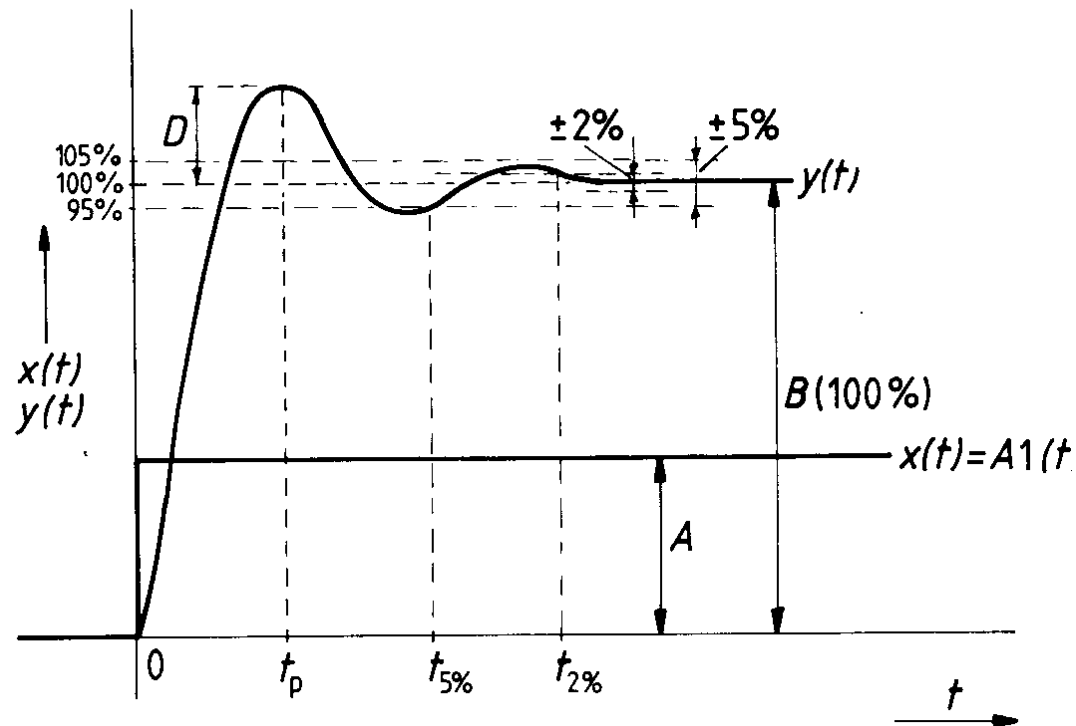
Ontwerpcriteria in het tijddomein

De ontwerpcriteria zijn in het tijddomein gerelateerd aan de stapresponsie van het systeem

.

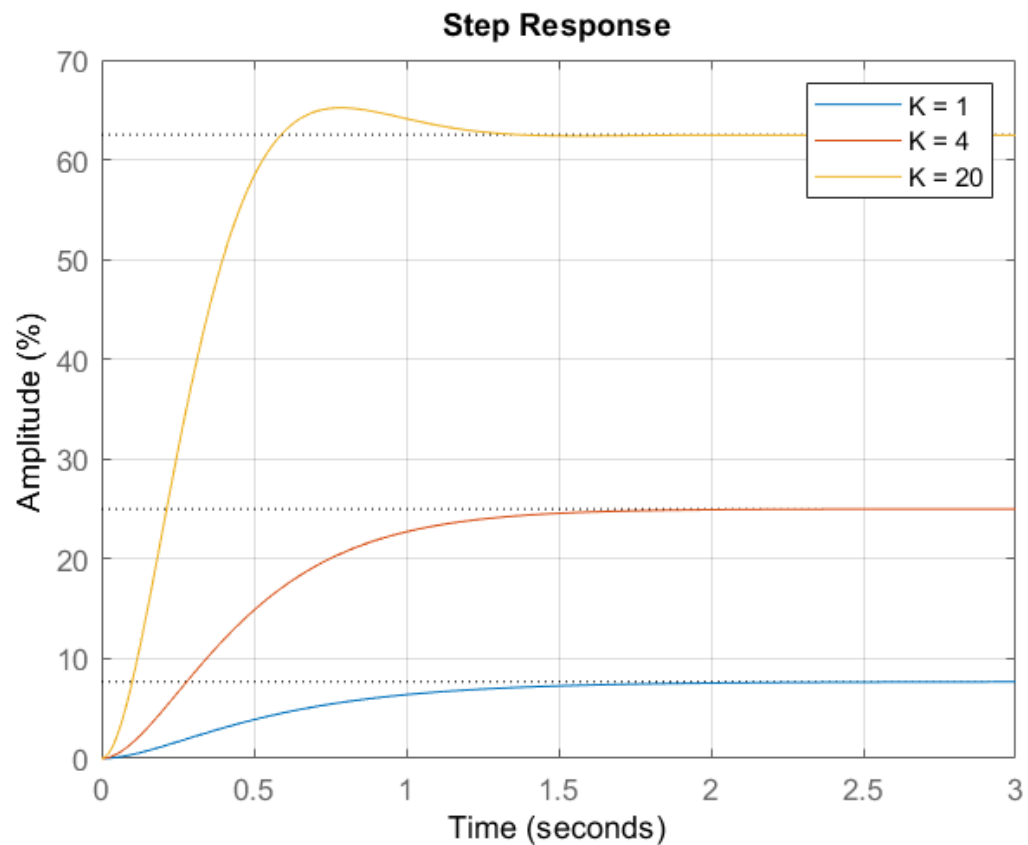
De criteria voor het dynamisch gedrag zijn de settling time t_s (2% of 5%) en de overshoot D . Het criterium voor het statisch gedrag is de statische fout E_{stat} .

Ontwerpcriteria in het tijddomein

Beoordelingscriteria m.b.v. de stapresponsie

Ontwerpcriteria in het tijddomein

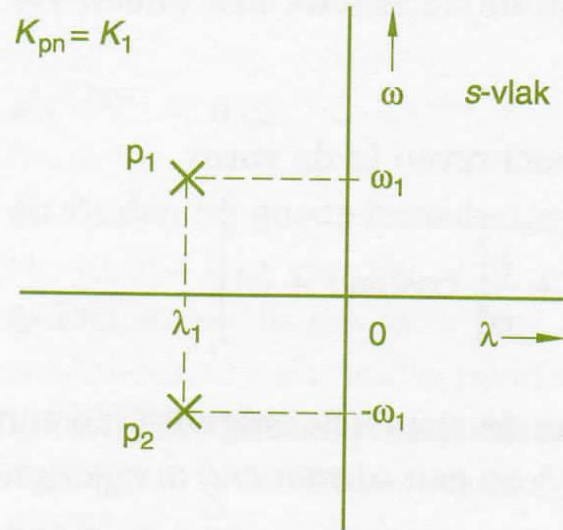
Ontwerpcriteria in het tijddomein

We gaan uit van een 2^e orde systeem, omdat het gedrag van geregelde systemen meestal gekarakteriseerd wordt door dat van een 1^e of 2^e orde systeem zonder nulpunten.

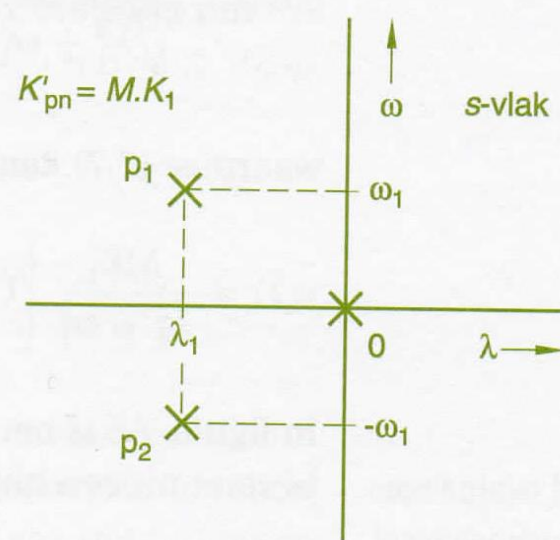
We beschouwen de responsie op een ingangsstap met grootte M met $K_{pn} = K_1$.

Ontwerpcriteria in het s-domein

a. pn-beeld

b. pn-beeld stapresponsie

Stapresponsie:
$$y(t) = MK_1 \left\{ A_1 e^{0t} + A_2 e^{(\lambda_1 + j\omega_1)t} + A_3 e^{(\lambda_1 - j\omega_1)t} \right\}$$

Ontwerpcriteria in het s-domein

$$y(t) = MK_1 \left\{ A_1 e^{0t} + A_2 e^{(\lambda_1 + j\omega_1)t} + A_3 e^{(\lambda_1 - j\omega_1)t} \right\}$$

$$y(t) = \frac{MK_1}{\lambda_1^2 + \omega_1^2} \left[1 - \frac{e^{\lambda_1 t}}{2\omega_1} \left\{ \omega_1 (e^{j\omega_1 t} + e^{-j\omega_1 t}) + j\lambda_1 (e^{j\omega_1 t} - e^{-j\omega_1 t}) \right\} \right]$$

$$= \frac{MK_1}{\lambda_1^2 + \omega_1^2} \left[1 - e^{\lambda_1 t} \left\{ \cos \omega_1 t - \frac{\lambda_1}{\omega_1} \sin \omega_1 t \right\} \right]$$

Maak gebruik van: $\tan \varphi = \frac{\sin \varphi}{\cos \varphi} = \frac{\lambda_1}{\omega_1}$

Oplossing $y(t)$

Ontwerpcriteria in het s-domein

$$y(t) = \frac{MK_1}{\lambda_1^2 + \omega_1^2} - \frac{MK_1}{\omega_1 \sqrt{\lambda_1^2 + \omega_1^2}} e^{\lambda_1 t} \cos(\omega_1 t + \varphi)$$

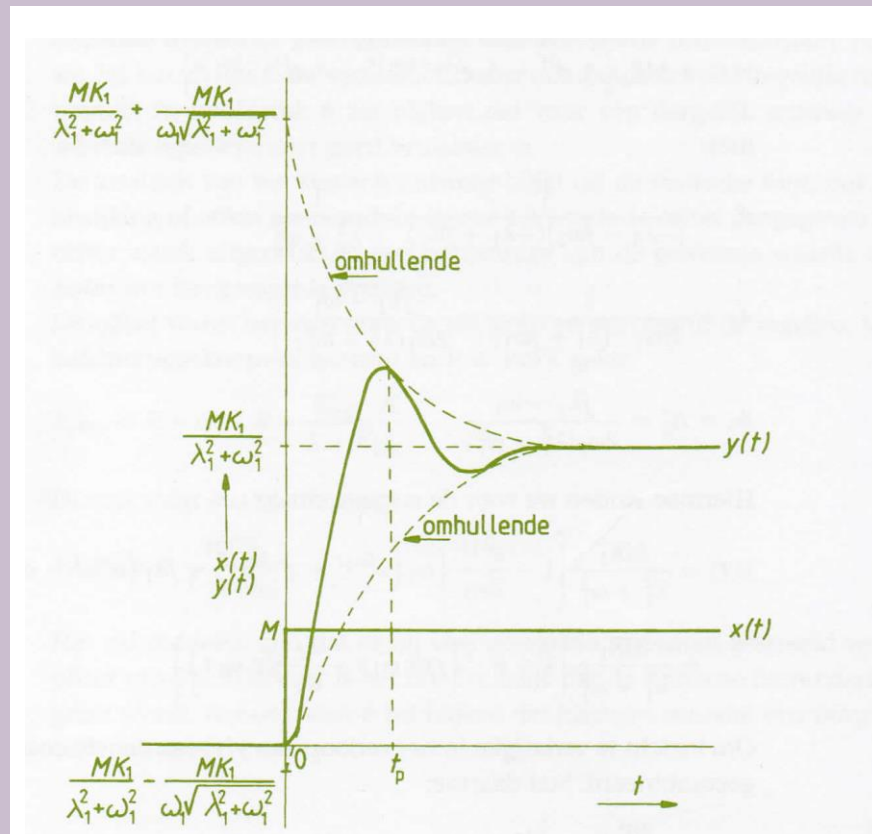
< blijvend deel A >

< uitstervend overgangsverschijnsel B >

Oplossing $y(t)$

Ontwerpcriteria in het s-domein

$$e^{\lambda_1 t_s(2\%)} \leq 0,02$$

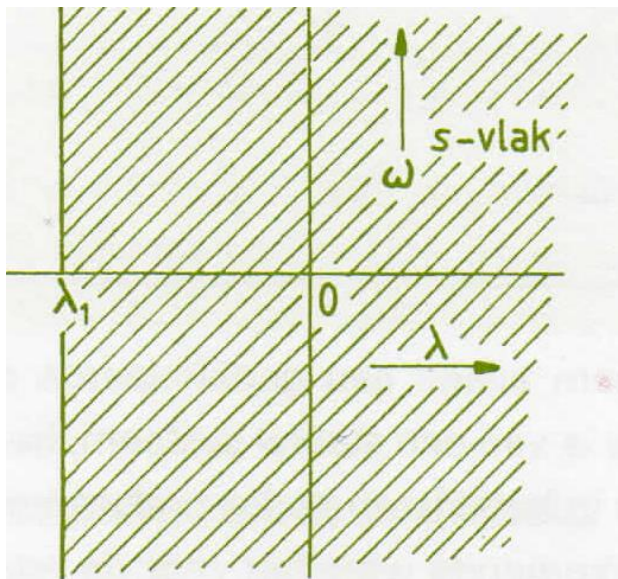
$$t_s(2\%) = \frac{-4}{\lambda_1}$$

$$t_s(5\%) = \frac{-3}{\lambda_1}$$

Stapresonsie &
Settling time

Ontwerpcriteria in het s-domein

Constante absolute
damping

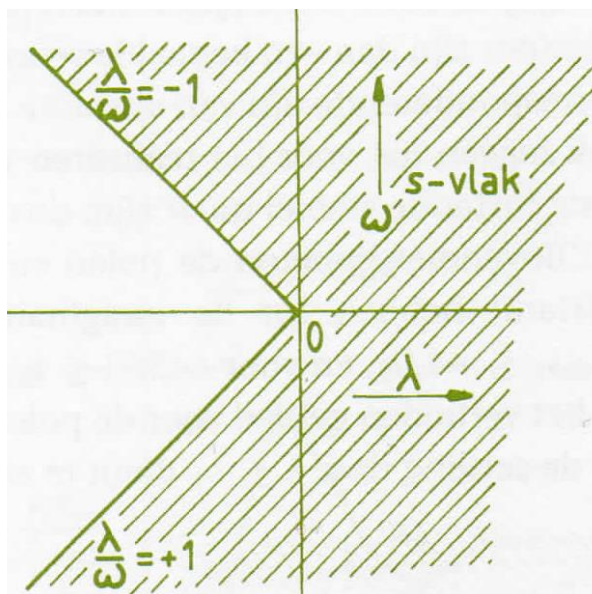
$$t_s(2\%) = \frac{-4}{\lambda_1}$$

Stel $t_s = 2$ sec.
dan is $\lambda = -2$

$$t_s(5\%) = \frac{-3}{\lambda_1}$$

Stel $t_s = 3$ sec.
dan is $\lambda = -1$

Ontwerpcriteria in het s-domein

Relatieve demping

(Ook met β : 0,7; 0,57; 0,45)

Maximum doorschot op

$$t = t_p = \frac{\pi}{\omega_1} \quad D = e_1^{-\left|\frac{\lambda_1 \pi}{\omega_1}\right|} \cdot 100\%$$

Waarde van $y(t)$ op $t = t_p$:

$$\frac{MK_1}{\lambda_1^2 + \omega_1^2} \left[1 + e^{\lambda_1 \frac{\pi}{\omega_1}} \right]$$

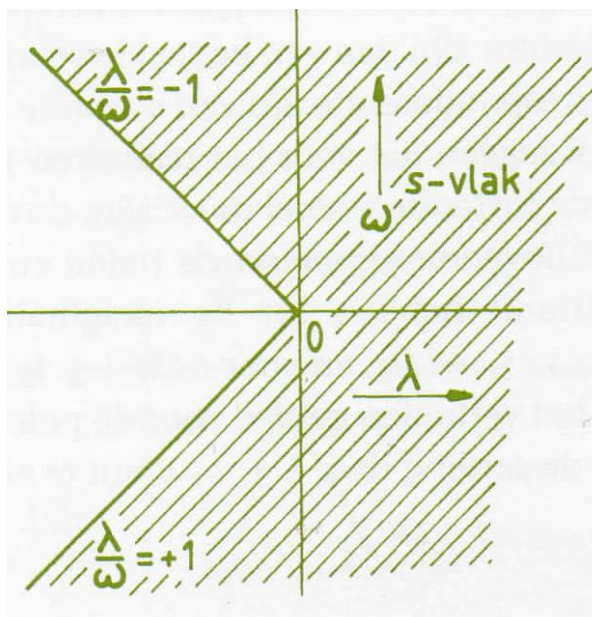
$$|\lambda_1/\omega_1| = 1 \quad : \quad D \approx 4\%;$$

$$|\lambda_1/\omega_1| = 0,7 \quad : \quad D \approx 11\%;$$

$$|\lambda_1/\omega_1| = 0,5 \quad : \quad D \approx 20\%.$$

Ontwerpcriteria in het s-domein

Relatieve demping

Waarde van $y(t)$ op $t = t_p$:

$$\frac{MK_1}{\lambda_1^2 + \omega_1^2} \left[1 + e^{\lambda_1 \frac{\pi}{\omega_1}} \right]$$

De overshoot is nu op $t = t_p$

$$D = \frac{MK_1}{\lambda_1^2 + \omega_1^2} e^{\lambda_1 \frac{\pi}{\omega_1}}$$

De overshoot procentueel
op $t = t_p$

$$D = e_1^{-\left| \frac{\lambda_1 \pi}{\omega_1} \right|} \cdot 100\%$$

Opgave

Een systeem met input x en output y wordt gegeven door de volgende differentiaalvergelijking:

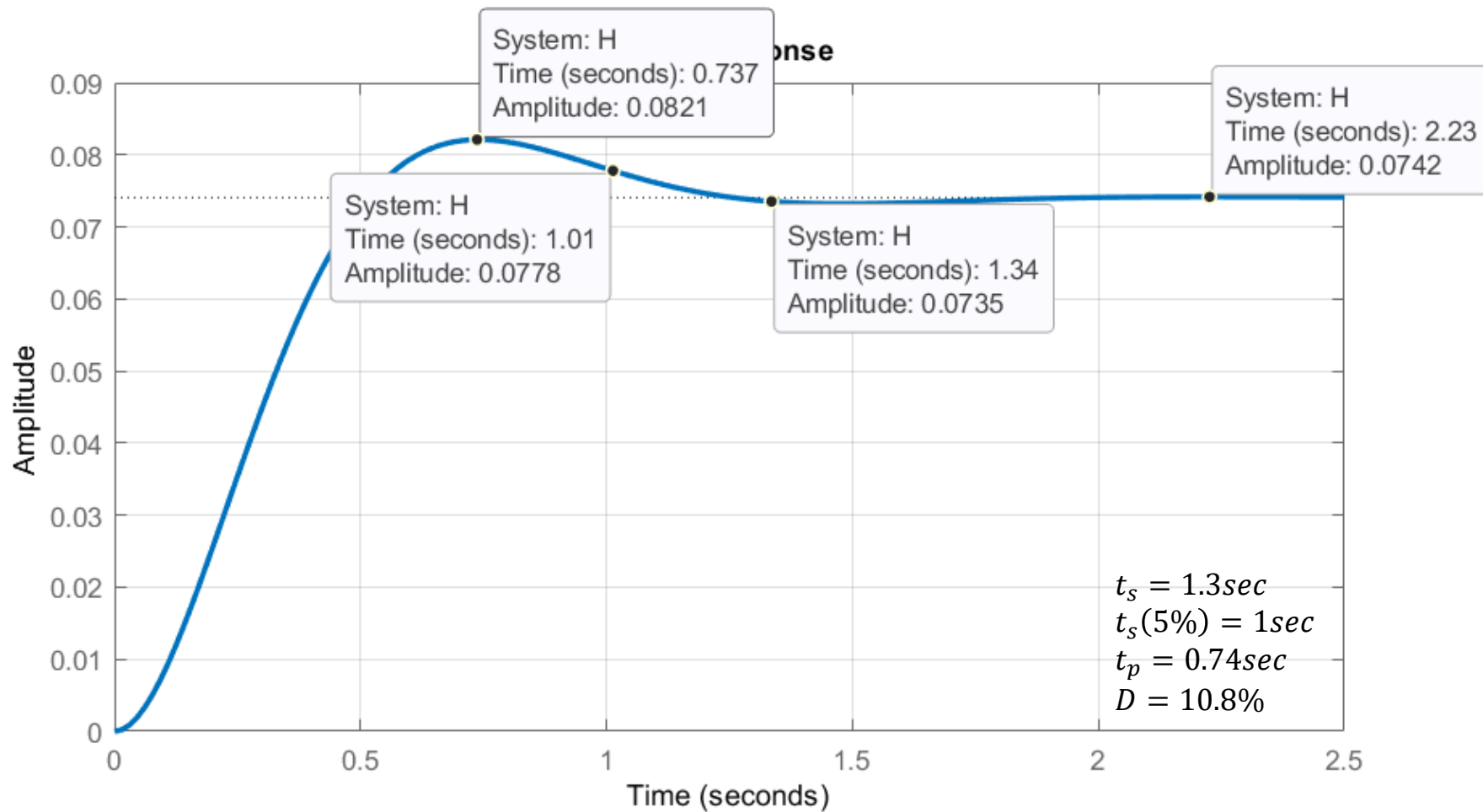
$$2 \frac{d^2 y(t)}{dt^2} + 12 \frac{dy(t)}{dt} + 54y(t) = 4x(t)$$

Gevraagd wordt de settling time, de piektijd, en ook de procentuele overshoot in de stapresponsie te berekenen.

- 1) Find $H(s)$
- 2) $\lambda = ?$
- 3) $\omega = ?$
- 4) $t_s(2\%) = -\frac{4}{\lambda_1}$
- 5) $t_s(5\%) = -\frac{3}{\lambda_1}$
- 6) $t_p = \frac{\pi}{\omega_1}$
- 7) $D = e_1^{-\left|\frac{\lambda_1 \pi}{\omega_1}\right|} \cdot 100\%$

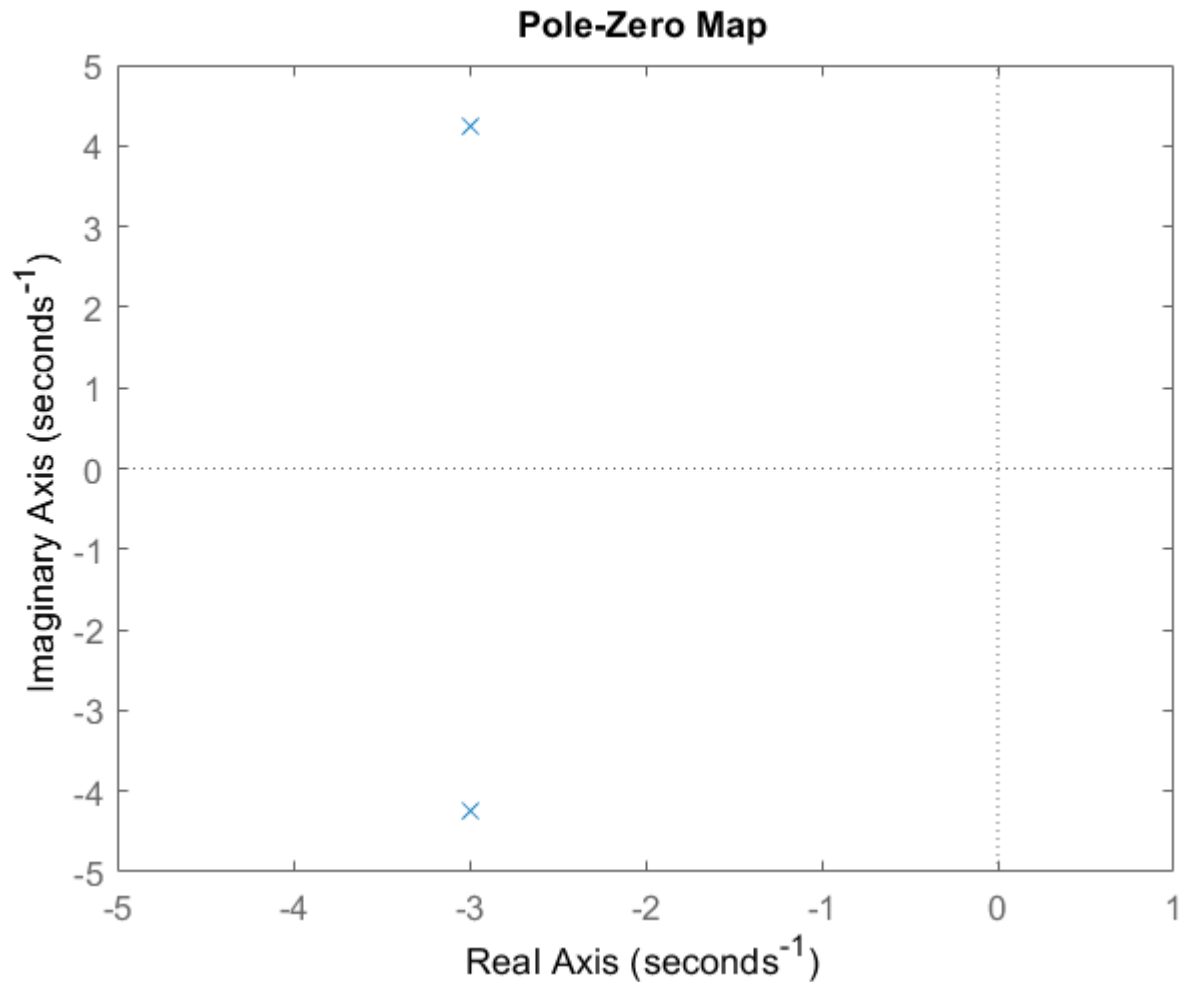

Opgave

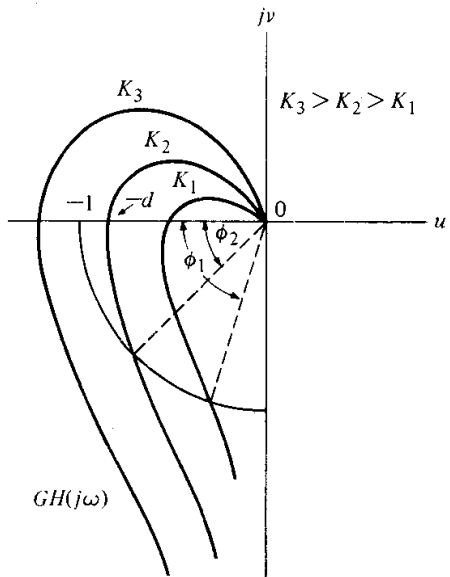
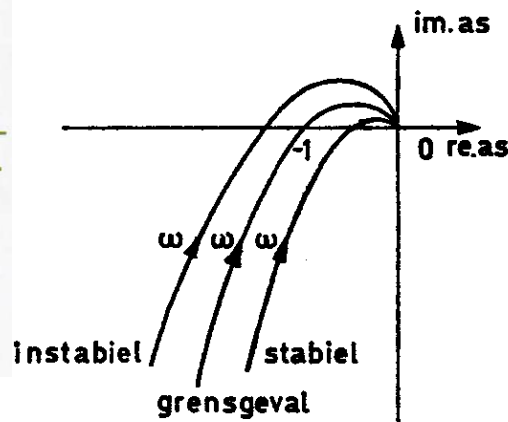
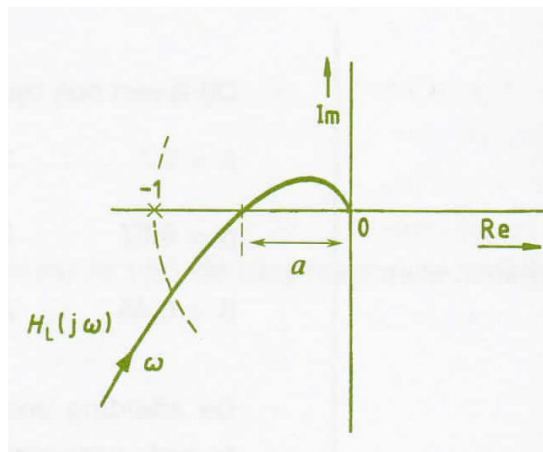

Properties in the s-domain

$$t_s(2\%) = -\frac{4}{\lambda_1}$$
$$t_s(5\%) = -\frac{3}{\lambda_1}$$
$$t_p = \frac{\pi}{\omega_1}$$
$$D = e_1^{-\left|\frac{\lambda_1 \pi}{\omega_1}\right|} \cdot 100\%$$

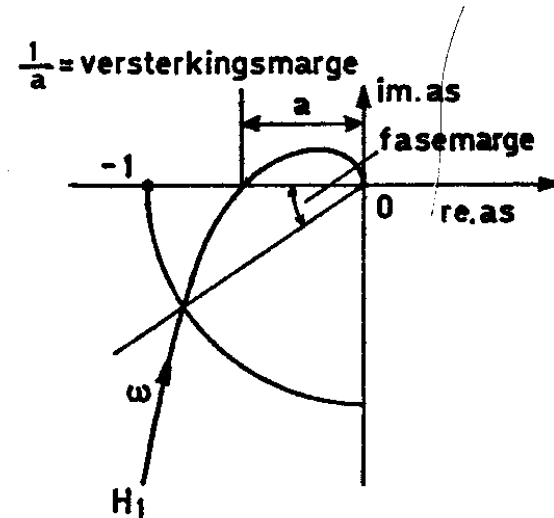
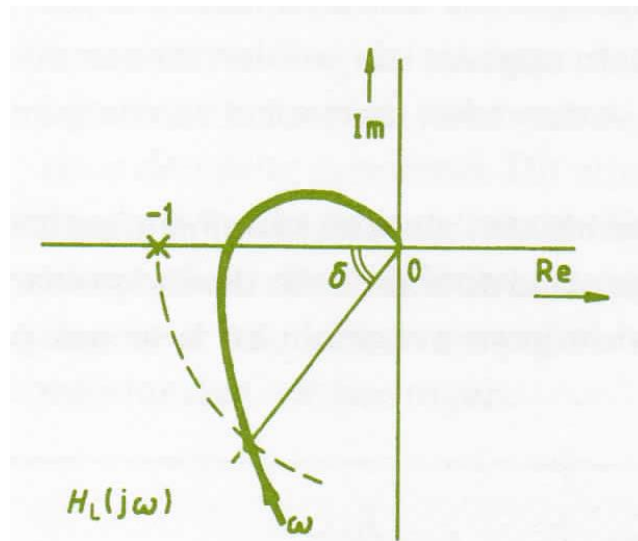

Ontwerpcriteria in het ω -domein, fase- en versterkingsmarge

Versterkingsmarge

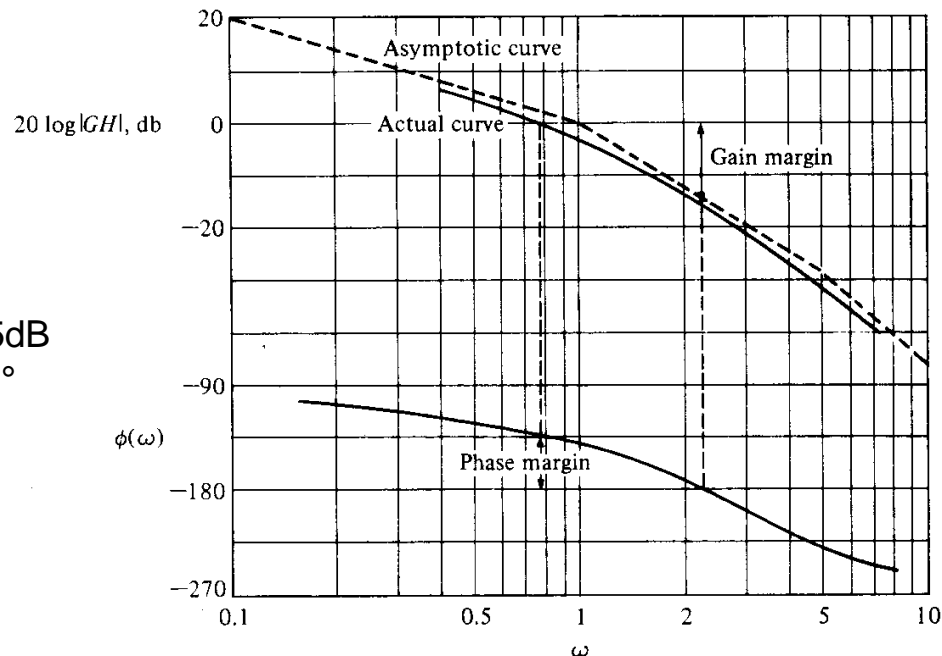
Ontwerpcriteria in het ω -domein, fase- en versterkingsmarge

Fasemarge

Ontwerpcriteria in het ω -domein, fase- en versterkingsmarge

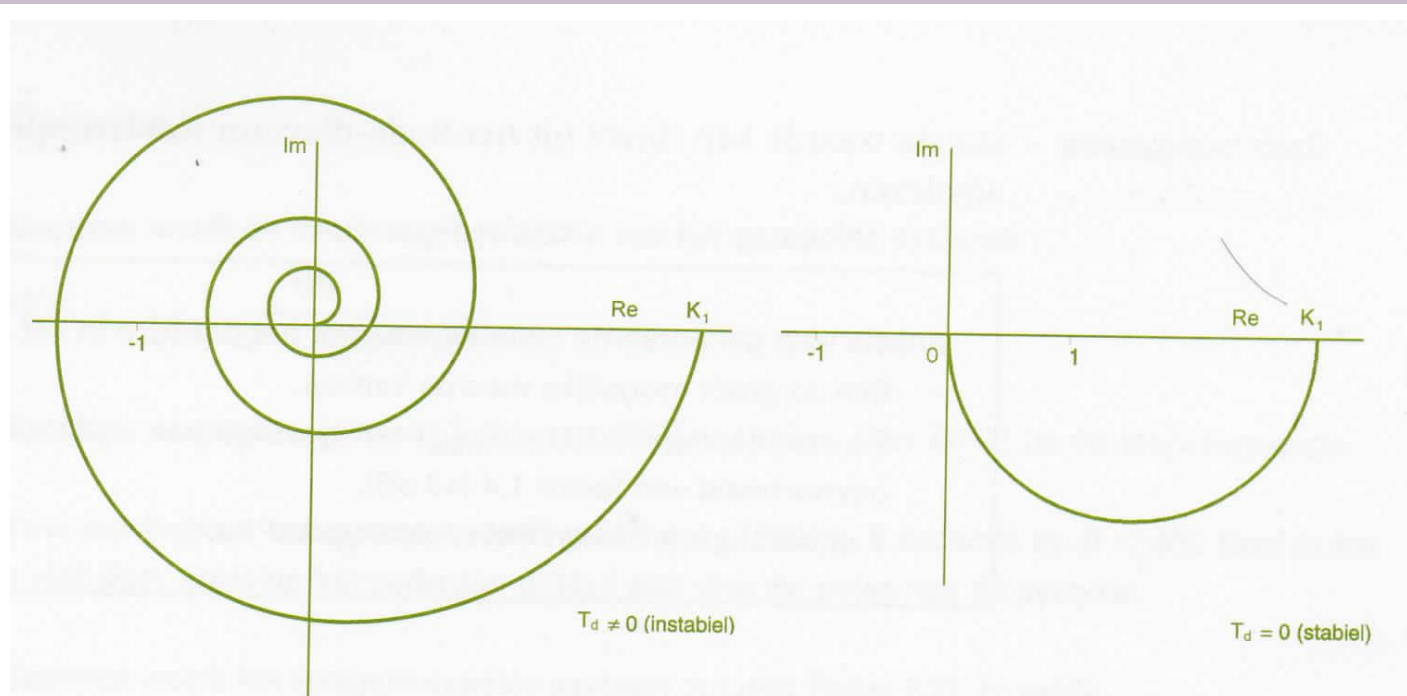

Vb:

- $GM = 15\text{dB}$
- $PM = 45^\circ$

Fase- en versterkingsmarge in een Bode plot weergegeven.
Vuistregel: $PM \geq 45^\circ$ en $GM \geq 6\text{dB}$

Ontwerpcriteria in het ω -domein, fase- en versterkingsmarge

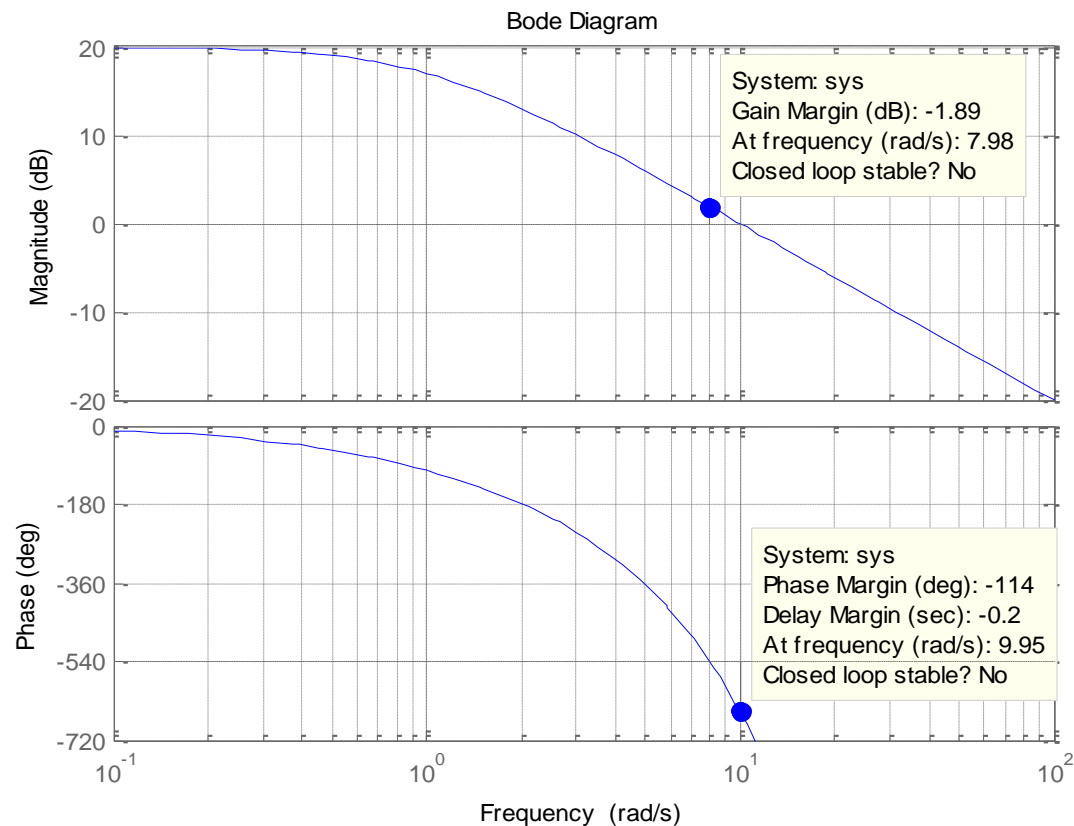

Effect van looptijd & 1-ste orde systeem in een polaire figuur

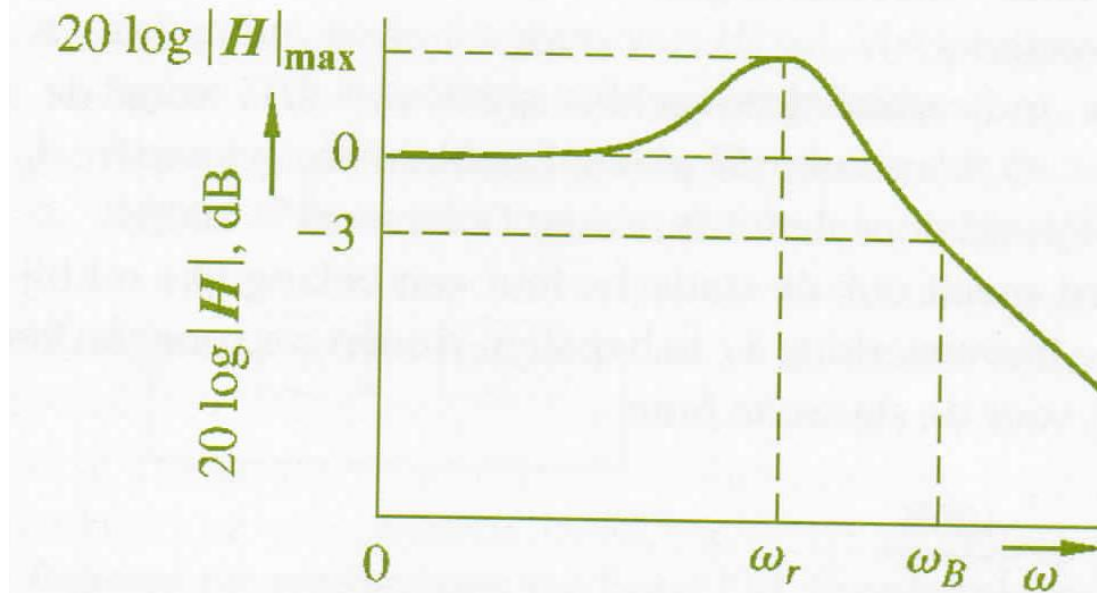
Ontwerpcriteria in het ω -domein, fase- en versterkingsmarge

Transfer function:

$$\frac{10}{\exp(-1*s) * s + 1}$$

Ontwerpcriteria in het ω -domein, bandbreedte

Definitie van bandbreedte van geregeld systeem met closed loop bode plot.

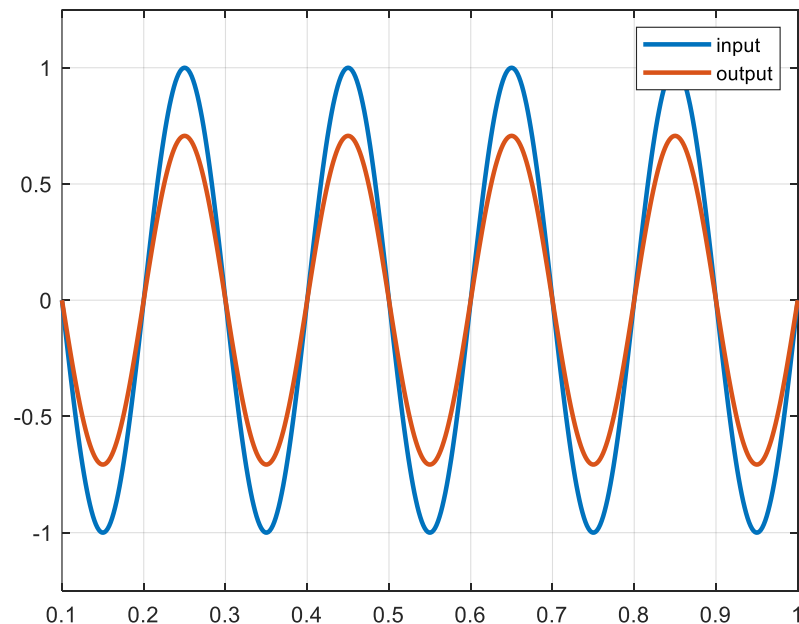

Ontwerpcriteria in het ω -domein, bandbreedte

Definitie van bandbreedte
van geregeld system:

$$output = \frac{1}{2}\sqrt{2} * input$$

Voor $\omega_{in} = \omega_b$

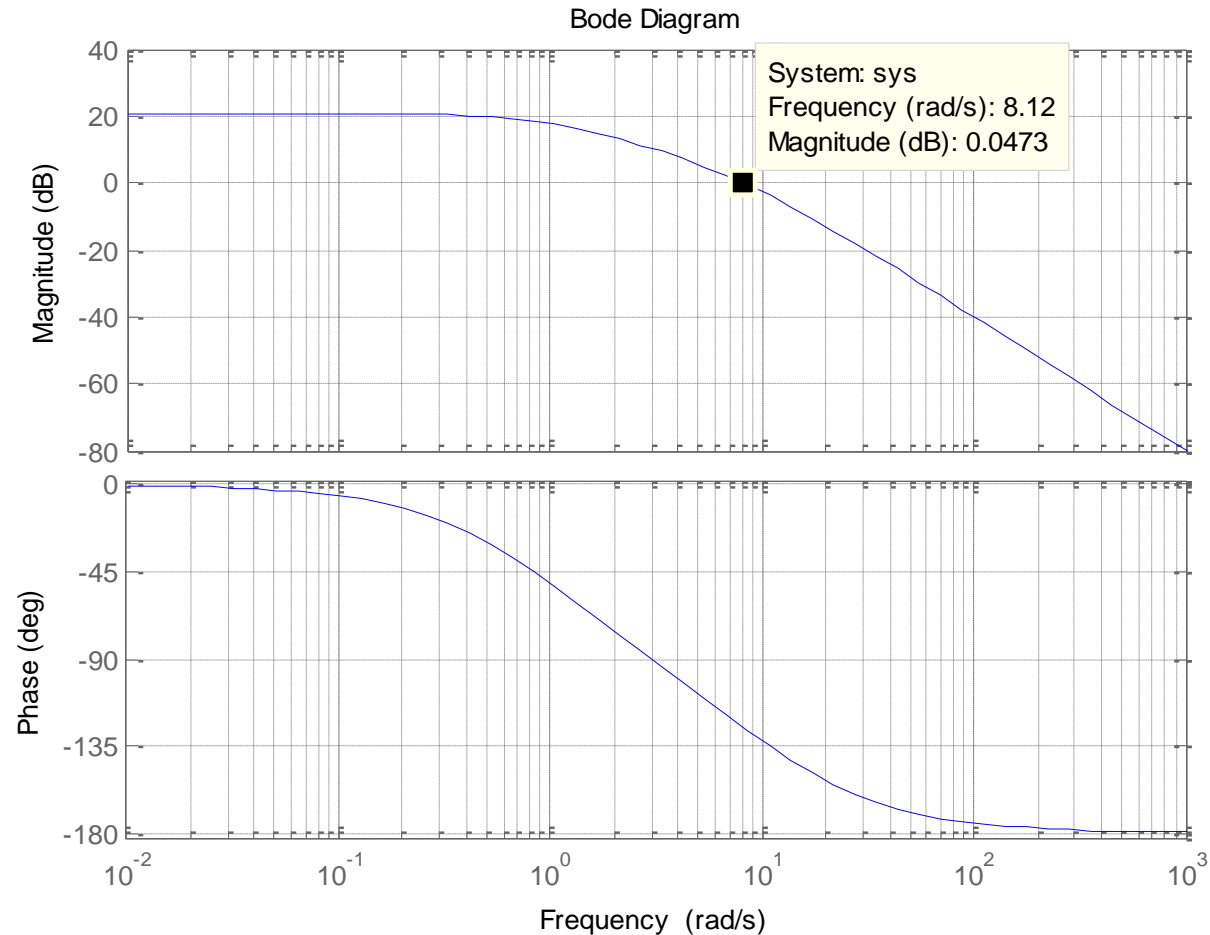
Ontwerpcriteria in het ω -domein, bandbreedte

- 1) In de regeltechniek geeft de bandbreedte aan tot welke frequentie de uitgang een sinusvormig testsignaal nog kan 'volgen', zonder te veel verzwakt te worden.
- 2) Een goede maat voor de snelheid waarmee een system kan reageren op een verandering aan de ingang (hogere bandbreedte = kortere rise-time)
- 3) Closed loop -3dB, open loop 0dB snijpunt

Transfer function open loop:
100

 $s^2 + 10s + 9$

cross over frequency
= 8,12 r/s

Opgave

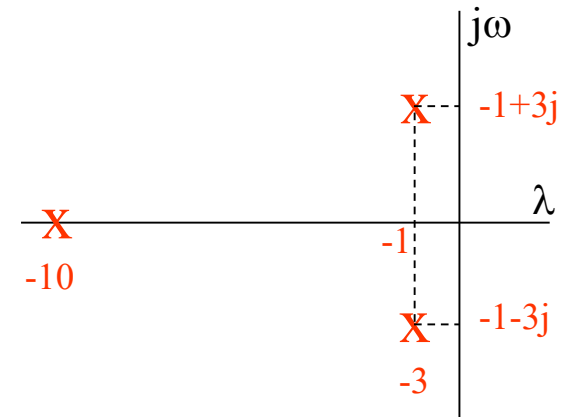
Een geregeld systeem heeft de volgende overdrachtsfunctie (3^e-orde):

$$H(s) = \frac{100}{(s^2 + 2s + 10)(s + 10)}$$

Bereken de waarden van de settlingtime $t_s(2\%)$, $t_s(5\%)$, piektijd t_p en de doorschot $D(\%)$ in de stapresponsie.

Oplossing: $H(s)$ heeft de volgende polen: -10, en

$$s_{2,3} = \frac{-2 \pm \sqrt{4 - 40}}{2} = -1 \pm 3j$$

De dominante polen zijn: $s_{2,3} = -1 \pm 3j = \lambda \pm j\omega$

$$t_s(2\%) = -4/\lambda = -4/-1 = 4 \text{ s}$$

$$t_s(5\%) = -3/\lambda = -3/-1 = 3 \text{ s}$$

$$\text{piektijd } t_p = \pi/\omega = \pi/3 = 1,05 \text{ s}$$

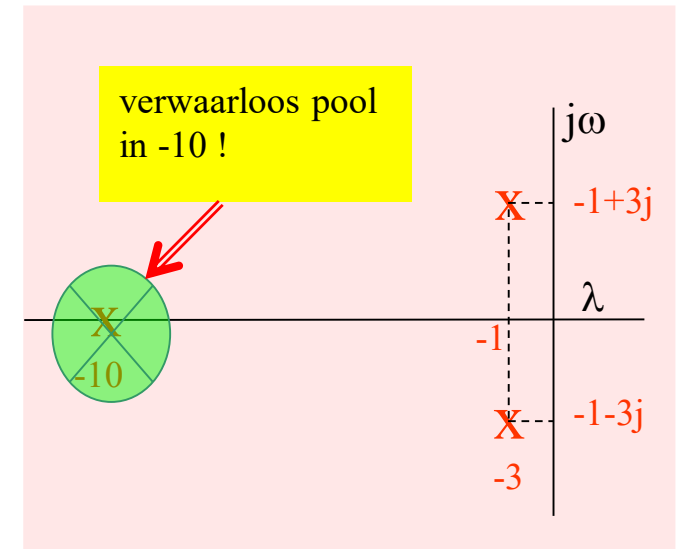
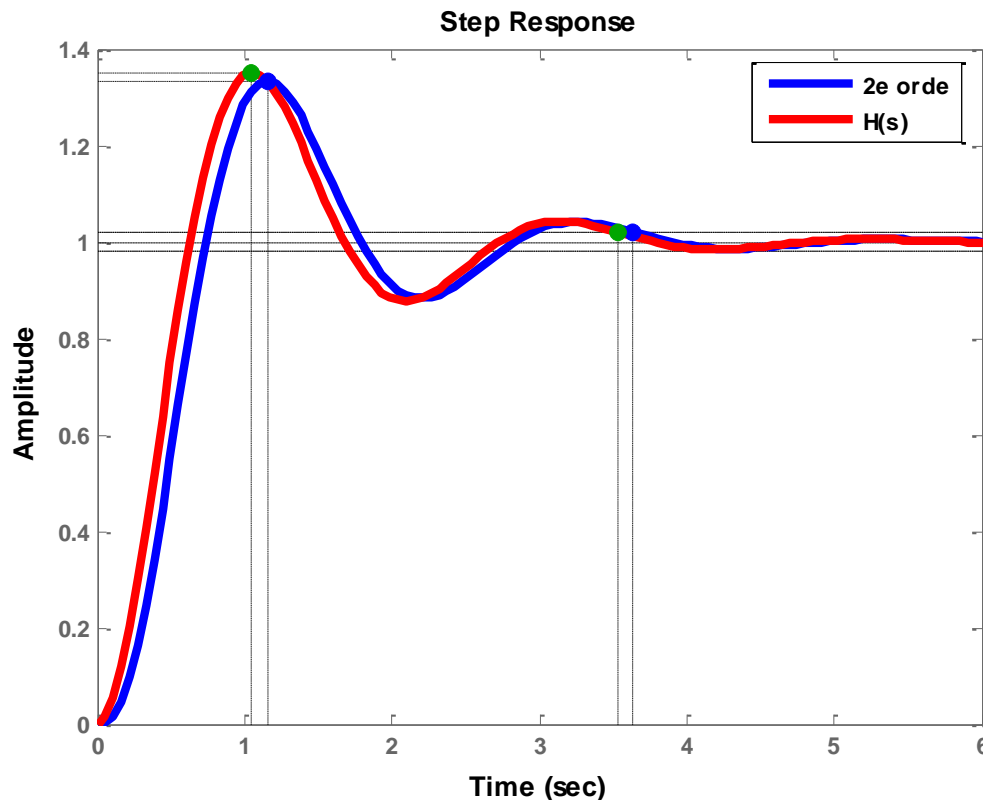
$$\text{doorschot } D(\%) = e^{-\left|\frac{\lambda}{\omega}\right|\pi} \cdot 100\% = e^{-\left|\frac{-1}{3}\right|\pi} \cdot 100\% = 35 \%$$

Opgave

Het systeem kan worden benaderd door een 2^e-orde systeem (hou wel rekening met de statische versterking (=1), die moet gelijk blijven):

$$H(s) = \frac{100}{(s^2 + 2s + 10)(s + 10)} \approx \frac{10}{(s^2 + 2s + 10)}$$

De stapresponsies van systeem en 2^e-orde benadering zijn ongeveer identiek, dus benadering is geoorloofd!

Opgave

Van een 2^e orde regelsysteem wordt geëist dat $t_s(5\%) \leq 3$ s en $D \leq 20$ %.

Geef het verboden gebied voor de polen en maak een schets hiervan in het complexe vlak.

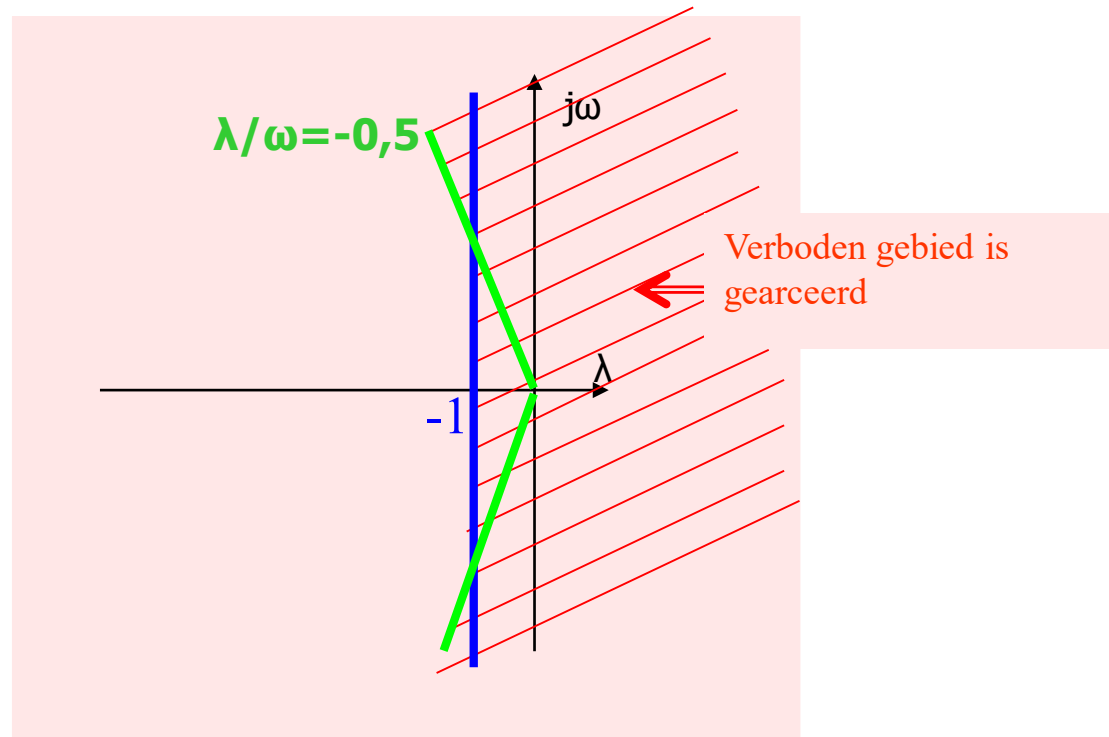
$$D(\%) = e^{-\left|\frac{\lambda}{\omega}\right|\pi} \cdot 100\% \leq 20\%$$

$$-\left|\frac{\lambda}{\omega}\right|\pi \leq \ln(0,2)$$

$$\left|\frac{\lambda}{\omega}\right| \geq \frac{-\ln(0,2)}{\pi} = 0,5$$

$$t_s(5\%) = \frac{-3}{\lambda} \leq 3 \text{ s}$$

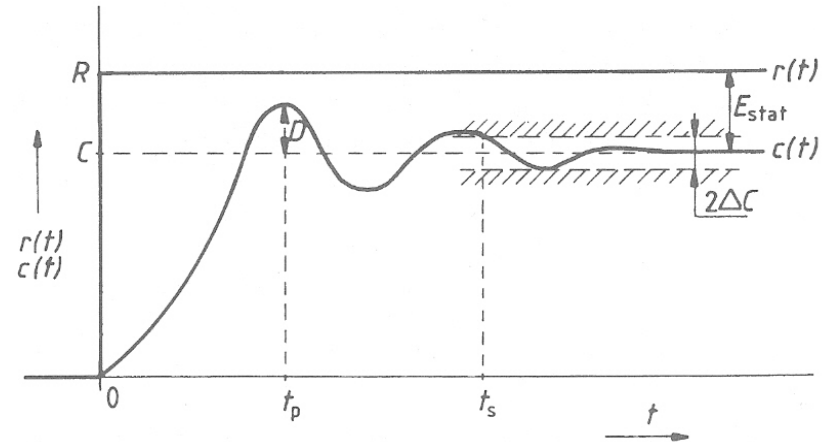
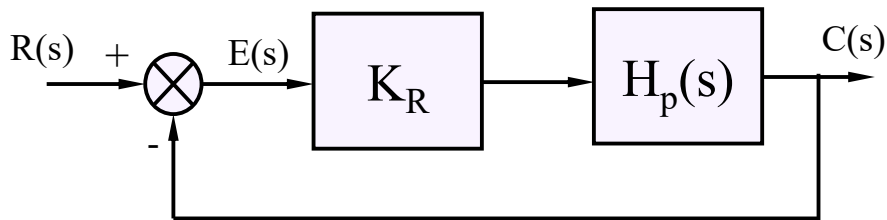
$$\lambda \leq -1$$

Enkele veel gehanteerde instelregels voor het ontwerp in het ω -domein:

- Een zo groot mogelijke waarde van ω_B .
- De resonantiepiek ($|H(j\omega)|_{max}$) ten gevolge van opslinging niet al te groot, bijvoorbeeld een factor 1,4 (+3 dB)
- Voldoend grote FM en VM

STATISCHE FOUT (OFFSET)

Als $r(t)=1(t)$ (eenheidsstap), dan is de offset (statische fout):

$$E_{stat} = 100\% / (1 + K_L)$$

Uitleg: K_L is de statische lusversterking: $K_L = K_R H_p(0)$

$C = R * K_R H_p / (1 + K_R H_p)$ en $E = C / (K_R H_p)$ (van de figuur linksboven)

dus $E = R * 1 / (1 + K_R H_p)$

Voor de eenheidsstap wordt dit dan: $E_{stat} = 1 / (1 + K_L)$

In procenten: $E_{stat} = 100\% / (1 + K_L)$